

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. Ünite: Bir Kahraman Doğuyor

Test 1-Avrupadaki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti

1. (2013-2014 Yılı I. Dönem TEOG Ortak Sınavı)

Balkanlar'da ortaya çıkan ayrılıkçı fikirler, Osmanlı aydınları arasında yeni anlayışlara neden oldu. Fransız İhtilali'nin etkilerini gören bu kişiler Batıcılık, Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük gibi fikir akımlarına yöneldiler. Bu akımların ortak amacı, devleti içinde bulunduğu kötü durumdan kurtarmaktı.

Bu paragrafa göre, Mustafa Kemal'in doğup büyüdüğü dönemle ilgili olarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Fransız İhtilalinin Osmanlı'da etkili olduğu
- B) Kurtuluş için farklı fikirlerin ortaya çıktığı
- C) Fikir akımlarının kötüye gidişi durdurduğu
- D) Azınlıkların Osmanlı'dan ayrılmak istediği

2. (2019 İOKBS)

Türkçülük akımı, özellikle II. Meşrutiyet Dönemi'nde gelişmiştir. Bu akımının öncüleri; dili, dini, soyu ve ülküsü bir olan topluma dayanarak devleti ayakta tutmayı istiyorlardı. Bunun için Osmanlı Türklerine ulusal bilinç kazandırmayı, bu bilinçle Türk ulusuna siyasi bir canlılık getirmeyi ve milliyetçi isyanlarla dağılmakta olan devleti kurtarmayı hedefliyorlardı.

Bu bilgilerden Türkçülük akımı ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşılabilir?

- A) Öncüleri kimlerdir?
- B) Amaçları nelerdir?
- C) Sonuçları nelerdir?
- D) Kimler destek vermiştir?

3. (2019 İOKBS)

Jön Türklere göre azınlıkların isyan etmesinin temel nedeni, padişahın ülkeyi tek başına yönetmesiydi. Onlara göre azınlık isyanlarının önlenmesi için Avrupa'da olduğu gibi bir anayasa hazırlanmalı, meclis açılmalı ve bu mecliste azınlıklara da temsil hakkı verilmeliydi.

Aşağıdakilerden hangisi Jön Türklerin bu düşüncelerinin etkisiyle ortaya çıkan gelişmelerden biri değildir?

- A) Tanzimat Fermanı'nın ilanı
- B) Mebusan Meclisinin açılması
- C) Kanun-i Esasi adıyla bir anayasa çıkarılması
- D) Mecliste gayrimüslim milletvekillerinin yer alması

4. (2019 İOKBS)

Fransız İhtilali; yeni bir devlet anlayışı ve yeni bir dünya görüşü ortaya koyarak tek kişinin egemen olduğu kökleşmiş siyasal düzeni yıktı. Fransa sınırlarını aşarak dünyaya yayıldı. Fransız İhtilali'nin temel dayanağı "millî irade" kavramı oldu. Bu süreçte Fransa Anayasası, bütün yönetimlerin kaynağını millettten aldığını ve kanundan daha üstün bir otorite olmadığını vurguluyordu.

Buna göre Fransız İhtilali ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Fransa'da iktidarın kaynağını değiştirmiştir.
- B) Hukukun üstünlüğü ilkesini öne çıkarmıştır.
- C) Evrensel bir olay hâline gelmiştir.
- D) Kişi egemenliğini savunmuştur

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. Ünite: Bir Kahraman Doğuyor

Test 1-Avrupadaki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti

5. (2020 LGS)

“Tanzimat Fermanı sadece iç dinamiklerden kaynaklanmış olamaz. Osmanlı Devleti’nin zayıflamasıyla birlikte, ülkedeki gayrimüslimler üzerindeki hâkimiyetini artırmak isteyen Batılı ülkelerin de tesiri son derece önemlidir.” **diyen bir tarihçi Tanzimat Fermanı’nın hangi özelliğine vurgu yapmaktadır?**

- A) Can ve mal güvenliğini devlet güvencesine alması
- B) Azınlıkları kanun önünde eşit kabul eden bir belge oluşu
- C) Ferman’ın ilanında yabancı devletlerin etkisinin bulunması
- D) Osmanlının dağılmasının önüne geçmek için alınan bir tedbir olması

6. (2020 LGS)

Osmanlı Devleti’nin çöküş sürecinde devletin varlığını sürdürmek ve dağılmasını önlemek için bazı fikir akımları geliştirilmiştir. Bu fikir akımlarından biri de Osmanlıcılıktır. Osmanlıcılık akımı, Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayanları hangi din ve soydan olursa olsun kaynaştırarak bir “Osmanlı Milleti” oluşturmayı amaçlamıştır. Ancak Osmanlıcılığın gerçekçi bir çözüm olmadığı kısa sürede görülmüştür.

Buna göre aşağıdaki gelişmelerden hangisi Osmanlıcılık akımının geçerliliğini yitirmiş olduğunun bir göstergesidir?

- A) Osmanlı Devleti’nin Birinci Dünya Savaşı’nda İttifak Devletleri yanında savaşa girmesi
- B) Müslüman olmayanlara bütün devlet memurluklarına atanabilme hakkının verilmesi
- C) Mebusan Meclisinde tüm Osmanlı unsurlarına temsil hakkının verilmiş olması
- D) Balkan milletlerinin isyan edip Osmanlı Devleti’nden ayrılması

7. (2020 İOKBS)

Osmanlı Devleti XVIII. ve XIX. yüzyıllardan itibaren Avrupalı devletlerin siyasi ve ekonomik baskıları nedeniyle gücünü kaybetmeye başlamıştır. Bu süreçte Osmanlı Devleti, milliyetçilik akımının etkisiyle kendi içinde yaşayan farklı milletlerin isyanları nedeniyle parçalanırken, ekonomik olarak da üretim araçlarında makineleşmeye geçemediği için zamanla Avrupalı devletlerin ham madde ve pazar kaynağı hâline gelmiştir.

Verilen bilgide Osmanlı Devleti’ni olumsuz etkileyen gelişmelerin hangilerinden söz edilmiştir?

- A) Coğrafi Keşifler-Aydınlanma Çağı
- B) Sanayi İnkılabı-Coğrafi Keşifler
- C) Aydınlanma Çağı-Fransız İhtilali
- D) Fransız İhtilali-Sanayi İnkılabı

8. (2020 İOKBS)

Panslavizm; Slav ulusların özellikle Balkanlardaki Sırpların, Hırvatların, Slovenlerin ve Bulgarların, Rusya’nın önderliğinde siyasi birliğe kavuşmasını amaçlar.

Buna göre “Panslavizm” düşüncesinin ortaya çıkmasında aşağıdaki kavramlardan hangisi etkili olmuştur?

- A) Milliyetçilik
- B) Turancılık
- C) Batıcılık
- D) Osmanlıcılık

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. Ünite: Bir Kahraman Doğuyor

Test 1-Avrupadaki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti

9. (2021 İOKBS)

XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti, Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alarak giderleri karşılamaya çalıştı. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini ödeyemez hâle gelerek iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler, bir araya gelerek Düyun-u Umûmiye adında uluslararası bir teşkilat kurdular. Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koyan bu teşkilat, vergileri toplayarak alacaklı devletler arasında paylaştırıyordu.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Büyük toprak kaybına uğramıştır.
- B) Avrupalı devletlere ilk kez kapitülasyonlar vermiştir.
- C) Vergi kaynaklarıyla tüm borçlarını ödemiştir.
- D) Ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.

10. (2022 İOKBS)

Osmanlılık fikri, Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek için devletin sınırları içinde yaşayanları hangi din veya milletten olursa olsun kaynaştırarak bir Osmanlı milleti oluşturmayı amaçladı. Bu fikir akımını benimseyenler devleti yıkılmaktan kurtarmak için herkesin aynı haklara sahip olması gerektiğini savundular.

Bu bilgiye göre, Osmanlılık fikri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birleştiricidir.
- B) Eşitlikten yanadır.
- C) Devletin bekasını amaçlamıştır.
- D) Din birliğini hedeflemiştir.

11. (2023 LGS)

On sekizinci yüzyılın ikinci yarısında Avrupa'da başlayan Sanayi İnkılabı, önemli gelişmelere neden olmuştur. Sanayileşen devletler, kendi endüstrileri için ham madde sağlayabilecekleri ve aynı zamanda yeni ürünleri satabilecekleri ülkeler aramışlardır. Bunun sonucunda eskiden beri ekonomik ilişkileri bulunan, siyasi ve askerî açıdan zayıflamış Osmanlı Devleti'ne yönelmişlerdir. Sanayi İnkılabı'nı gerçekleştirememiş bu devleti; geniş toprakları, nüfus yoğunluğu, sahip olduğu yer altı ve yer üstü kaynaklarıyla ham madde alanı ve pazar olarak görmüşlerdir.

Bu bilgiye göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanayi İnkılabı'nın etkileri, Avrupa'daki ülkeler ile sınırlı kalmıştır.
- B) Osmanlı Devleti, jeopolitik konumu nedeniyle güçlü bir ekonomiye sahip olmuştur.
- C) Osmanlı ülkesi, güçlü devletlerin sömürgecilik faaliyetlerine açık hâle gelmiştir.
- D) Sanayi İnkılabı, Osmanlıdaki ham madde kaynakları sayesinde gerçekleşmiştir.

12. (2023 İOKBS)

Osmanlılık; Fransız İhtilali sonrasında ulusçuluk düşüncesinin yayılmasına karşı, imparatorluk sınırları içerisindeki tüm unsurları bir arada tutmak ve bu sayede devletin toprak kayıplarının önüne geçmek için ortaya atılan bir düşünce akımıdır.

Buna göre, Osmanlılık akımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birden fazla hedefe ulaşmayı amaçladığı
- B) Batıdaki gelişmelerin tesiriyle ortaya çıktığı
- C) Millî bir devlet olma yolunda atılan bir adım olduğu
- D) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumayı hedeflediği

Test 1-Avrupadaki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti Cevap Anahtarı

(SBS, TEOG, İOKBS ve LGS Soruları)

1.C 2.B 3.A 4.D 5.C 6.D 7.D 8.A 9.D 10.D 11.C 12.C